

मालिका राजपत्र

मालिका गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ३

वर्ष: १

संख्या: ४

मिति: २०८१।०३।२७

भाग - २

मालिका गाउँपालिका

मालिका गाउँपालिकाको रोजगार संवाद मञ्च सञ्चालन तथा व्यवस्थापन
कार्यविधि, २०८०

प्रमाणिकरण मिति: २०८१।०४।२७

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०८१।०४।२९

मालिका गाउँपालिका

म्याग्दी जिल्ला

रोजगार संवाद मञ्च सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

प्रस्तावना:- मालिका गाउँपालिकामा रोजगारीको क्षेत्रमा रहेको अवसर तथा संभावनाको पहिचान, समस्याहरूको निदान र रोजगारी सृजनाको नविनतम उपाय, ढाँचा तथा विधिहरूको विकास गर्न र रोजगार नीति र कार्यक्रमका सम्बन्धमा आवश्यक सुझाव दिन यस गाउँपालिका स्तर मञ्च गठन तथा सञ्चालन गर्न वाञ्छनिय भएकोले,

नेपाल सरकारको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ को दफा ४७ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम “रोजगार संवाद मञ्च सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०” तर्जुमा गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो कार्यविधिको नाम रोजगार संवाद मञ्च सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि मालिका गाउँपालिकाको राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-
  - (क) “रोजगार संवाद मञ्च” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ३ बमोजिम गठन भएको समितीलाई सम्झनु पर्दछ ।
  - (ख) “बेरोजगार व्यक्ती” भन्नाले एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम एक सय दिन रोजगारमा संलग्न नभएको वा कम्तिमा तोकिए बमोजिमको आय आर्जन हुने स्वरोजगारमा संलग्न नरहेको अठार वर्ष देखि उनान्साठी वर्ष उमेर समुहको नागरिक सम्झनु पर्दछ ।
  - (ग) “स्वरोजगार” भन्नाले आफ्नो श्रम, सिप, ज्ञान, श्रोत साधन र पूँजीको परिचालन गरी कुनै वस्तु वा सेवाको व्यापार वा कुनै उद्योग वा व्यापार व्यवसाय सञ्चालन वा त्यस्तै कुनै उद्यम वा आय आर्जन गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
  - (घ) “रोजगारदाता” भन्नाले यस रघुगंगा गाउँपालिका र अन्तर्गतका कार्यालय तथा निकाय र सार्वजनिक संस्थान तथा संगठित संस्था, उद्योग, प्रतिष्ठान तथा कानून बमोजिम संचालनमा

रहेका रोजगारमुलक संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले निजी रोजगारीका अवसर उपलब्ध गराउने व्यक्तीलाई समेत जनाउँछ ।

- (ड) “रोजगार सेवा केन्द्र” भन्नाले बेरोजगार व्यक्तीको सूचना संकलन, रोजगारीका अवसरको पहिचान र सूचना प्रवाह, रोजगारदाताको लागि श्रमिक उपलब्धताको जानकारी र रोजगार सम्बन्धी अन्य सेवा प्रदान गर्न रोजगारीको हक सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा १० बमोजिम यस गाउँपालिकामा स्थापना भएको रोजगार सेवा केन्द्र सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “संयोजक” भन्नाले रोजगार संवाद मञ्च र सो मञ्चले गठन गरेको कार्यदलको संयोजक समेतलाई सम्झनुपर्छ । संयोजक भन्नाले रोजगार संवाद मञ्च र सो मञ्चले गठन गरेको कार्यदलको संयोजक समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “सचिव” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ३ को खण्ड (छ) बमोजिम गाउँपालिकाले तोकेको कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “सदस्य” भन्नाले रोजगार संवाद मञ्च र सो मञ्चले गठन गरेका कार्यदलका सदस्य समेतलाई जनाउँछ ।
- (झ) “निर्देशक समिति” भन्नाले रोजगारीको हक सम्बन्धी नियमावली २०७५ को नियम १४ तथा यस मालिका गाउँपालिकाको रोजगारीको हक सम्बन्धी स्थानिय निर्देशक समितिलाई जनाउनेछ ।
- (ञ) “गाउँपालिका” भन्नाले मालिका गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

रोजगार संवाद मञ्चको गठन

३. रोजगार संवाद मञ्च: (१) गाउँपालिका स्तरमा एक रोजगार संवाद मञ्च रहनेछ । जसको गठन देहाय बमोजिमको हुनेछ ।
(क) गाउँपालिका अध्यक्ष	- संयोजक
(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	- सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- सदस्य
(घ) गाउँपालिकाको आर्थिक विकास समिति संयोजक	- सदस्य

- (ड) गाउँपालिकाको सामाजिक विकास समितिको संयोजक
- सदस्य
- (च) गाउँपालिकाको उद्योग तथा व्यवसाय शाखा हेर्ने कर्मचारी १ जना - सदस्य
- (छ) गाउँपालिकाको आर्थिक विकास तथा सहकारी हेर्ने कर्मचारी १ जना - सदस्य
- (ज) गाउँपालिकाको प्रशासन शाखा हेर्ने कर्मचारी १ जना - सदस्य
- (झ) स्थानीय तह सहकारी सञ्जालको तर्फबाट १ जना प्रतिनिधि - सदस्य
- (ञ) स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघको तर्फबाट एक जना प्रतिनिधि - सदस्य
- (ट) स्थानीय गैरसरकारी संस्थाको तर्फबाट एक जना प्रतिनिधि - सदस्य
- (ठ) गाउँपालिकामा आवद्ध वा कार्यरत निर्माण व्यवसायिहरूको तर्फबाट एक जना प्रतिनिधि - सदस्य
- (ड) घरेलु तथा साना उद्योग संचालन अथवा तालिम प्रदायक संस्थाको प्रतिनिधि - सदस्य
- (ढ) गाउँपालिकाको रोजगार संयोजक - सदस्य सचिव

परिच्छेद ३

रोजगार संवाद मञ्चको काम, कर्तव्य र अधिकार

४. रोजगार सम्वाद मञ्चको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) रोजगार संवाद मञ्चको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) स्थानीय तहभित्र रहेको रोजगारीका अवसर तथा सम्भावनाहरूको पहिचान गर्ने ।
- (ख) बेरोजगार व्यक्ति तथा घरपरिवार, रोजगार प्रदायक निकाय र विभिन्न सीपमूलक तालिम प्रदायक निकायहरूको बिचमा समन्वय कायम गरी रोजगारीको क्षेत्रमा रहेका अवसर तथा सम्भावनाको पहिचान गर्ने ।
- (ग) बेरोजगारी समस्याको निदान र रोजगारी सृजनाका नविनतम उपाय, ढाँचा तथा विधिहरूको विकास गरी सोको प्रतिवेदन निर्देशक समिति मार्फत कार्यलयमा पेश गर्ने ।
- (घ) रोजगार प्रदायक संस्था वा निकायलाई बार्षिक रूपमा आफ्नो कार्यक्रममा आवश्यक पर्ने जनशक्तीको पूर्वानुमान गर्न लगाइ सोको विवरण पेश गर्न लगाउने र उनीहरूको अनुसूचि — १ बमोजिमको विवरण अभिलेख राख्ने ।

- (ड) स्थानीय रोजगार सेवा केन्द्रलाई आवश्यक निर्देशन दिने, प्रभावकारी कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक सहयोग तथा सहजिकरण गर्ने, समन्वय गर्ने र बेरोजगार व्यक्ती तथा परिवारको तथ्यांक संकलन गर्न लगाई त्यसको अभिलेख राख्ने ।
- (च) रोजगार सूचना केन्द्र मार्फत संकलित बेरोजगार व्यक्तीको अनुसुचि — २ बमोजिम विवरण तयार गरी अभिलेख राख्ने ।
- (छ) श्रम बजारमा आवश्यक जनशक्ती निर्माणका लागि तालिम प्रदान गर्नु पर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गर्ने र तालिम प्रदायक संस्थाहरूको अनुसुचि — ३ बमोजिमको विवरण तयार गर्ने ।
- (ज) गाउँपालिका वा अन्य कुनै निकायहरूबाट विभिन्न सीपमूलक तालिम प्राप्त व्यक्तीहरूको रोजगार सूचना केन्द्र मार्फत सूचिकरण गराई अनुसुचि — ४ बमोजिमको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।
- (झ) बेरोजगार व्यक्तीहरूको पहिचानमा, रोजगारदाता र कामदाका बिचमा सिर्जना हुने विवादको सहजिकरण गर्ने ।

परिच्छेद ४

बैठक व्यवस्थापन

५. **बैठकको कार्यसुची:** रोजगार संवाद मञ्च बैठकको कार्यसुची सामान्यतया अघिल्लो बैठकबाट नै तय गर्नुपर्नेछ । सो बमोजिम तय हुन नसकेको अवस्थामा र प्रथम बैठक बोलाउनु पर्दा सचिवले संयोजकसँग परामर्श गरी कार्यसुची तय गर्नेछ । कार्यसुची, बैठकको मिति र समय कम्तिमा पाँच दिन अगावै लिखित वा विद्वुतीय माध्यम वा अन्य कुनै तरिकाबाट सदस्यलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।
६. **गणपूरक संख्या:** मञ्चका सदस्यहरूको एकाउन्न प्रतिशत उपस्थितिलाई गणपूरक संख्या मानिनेछ ।
७. **बैठकको संचालन विधि:** मञ्चको बैठक संचालन देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) संयोजकले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछन् ।

- (ख) सदस्यले मञ्चको बैठकमा बोल्दा संयोजकलाई सम्बोधन गरेर मात्र बोल्नु पर्छ । बैठकमा आफ्नो विचार राख्दा कसैलाई आक्षेप लगाउने, अशिष्ट, अपमानजनक वा मानमर्दन हुने वा कुनै आपत्तिजनक शब्द बोल्नु हुदैन । अर्थात् सदस्यले बोल्न पाउने, छलफलमा भाग लिन पाउने अधिकार र कर्तव्यलाई बैठकको काममा बाधा पुर्याउने मनसायले दुरुपयोग गर्न पाइने छैन ।
- (ग) बैठक अवधिभर बैठकका विषयबस्तुम केन्द्रित रहनु पर्ने छ र बैठकलाई बाधा पनेगरि फोन गर्न पाइने छैन ।

- (घ) बैठकमा छलफलको लागि पूर्व निर्धारित कार्यसूचिको विषय वा कुनै सदस्यले प्रस्तुत गरेको विषय वा मञ्चलाई कुनै श्रोतबाट प्राप्त हुन आएको विषय बैठकको छलफलको विषय हुन सक्नेछ ।
- (ङ) बैठकको छलफलको विषयमा मञ्चको कुनै सदस्यको प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष स्वार्थ गाँसिएको वा संलग्नता रहने भएमा त्यस्तो विषय उपरको छलफलमा सम्बन्धित सदस्य सहभागी हुनु हुदैन ।
- (च) संवाद मञ्चका सदस्यहरु सँग भएको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित सामाग्रीहरु बीच आदान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।
- (छ) मञ्चको बैठक नसकिएसम्म कुनै पनि सदस्यले बैठक कक्ष छोड्नु हुदैन । बैठक कक्षबाट बाहिर जानु परेमा संयोजकको अनुमति लिनुपर्नेछ । संयोजकले बैठकलाई संबोधन गरिरहेको बेलामा कुनै पनि सदस्यले स्थान छोड्नु हुदैन । संयोजकले बोलेको कुरा ध्यानपूर्वक सुन्नु पर्नेछ । बैठक संचालनमा समितिका सबै सदस्यहरुले संयोजकलाई सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (ज) संयोजकले बैठकलाई मर्यादित बनाउन सदस्यहरुलाई आव्हान गर्नुहुनेछ । कुनै सदस्यबाट अमर्यादित व्यवहार भएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।
- (झ) मञ्चको बैठक बस्न तोकिएको मिति र समयमा एकाउन्न प्रतिशत सदस्यहरुको उपस्थिति हुन नसकेमा सो दिनको बैठक स्थगित गरी संयोजकले बैठक बस्न नसके संयोजकले तेश्रो पटकका लागि बैठक बस्न बाधा पर्ने छैन ।

- (ज) मञ्चको बैठक वर्षमा कम्तिमा ३ पटक बस्नुपर्नेछ ।
आवश्यकता अनुसार सो भन्दा बढी बैठक बस्न बाधा गर्ने छैन ।
- (ट) एक तिहाई सदस्यले समितिको बैठक बस्न लिखित अनुरोध गरेमा संयोजकले १५ दिन भित्र बैठक बोलाउनुपर्नेछ ।
- (ठ) मञ्चको सदस्य कारणवस बैठकमा उपस्थित हुन नसक्ने भएमा समितिको संयोजक वा सचिवलाई पूर्व जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ड) बैठक संचालन सम्बन्धी गाउँले तोकेका अन्य कुराहरुको पालना गर्नु मञ्चका संयोजक तथा सदस्यहरुको कर्तव्य हुनेछ ।

८. बैठकको निर्णय: (१) बैठकको निर्णयहरु सकेसम्म सर्वसम्मतिबाट गराउनुपर्नेछ । सर्वसम्मतिबाट निर्णय हुन नसकेमा बहुमतका आधारमा निर्णय गर्न सकिनेछ ।

(२) बैठकको निर्णयमा संयोजक, सचिव एवं उपस्थित सबै सदस्यहरुले हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेछ ।

(३) बैठकको प्रमाणित निर्णयको अभिलेख सचिवले सुरक्षित र व्यवस्थित गरी राख्नुपर्नेछ ।

(४) बैठकको निर्णय खनुसार राय, सुझाव र निर्देशन कुनै निकायलाई दिँदा संयोजक वा सदस्य सचिवले दस्तखत गरी पठाउनुपर्नेछ ।

९. कार्यदल गठन: (१) मञ्चले कुनै विषयमा परामर्श लिन आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रको विषयमा छनविन गर्न कार्यक्षेत्र र समयवाधि तोकिए अनुसार कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ । त्यस्तो कार्यदलले निर्धारित समयमा मञ्च समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) कार्यदलमा सहमति भई आएका विषयहरुमा उक्त कार्यदलमा रहेका सदस्यहरुले सोही विषयान पुनः मञ्चको छलफलमा सहभागी हुनेमा बाधा पर्ने छैन ।

१०. विशेषज्ञको उपस्थिति र राय: (१) मञ्चले आफ्नो बैठकमा गाउँपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र विषय विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गरी राय, परामर्श लिन सक्नेछ ।

(२) आमन्त्रित व्यक्तिहरुलाई बोल्न यथोचित समय उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) मञ्चको बैठकमा उपस्थित आमन्त्रित आफ्नो धारणा राख्दा तथ्यपूर्ण एवं शिष्टतापूर्वक राख्नु पर्नेछ ।

व्यक्ती वा बिपेशज्ञले

परिच्छेद — ५

विविध

११. मञ्चलाई आवश्यक पर्ने रकमको व्यवस्था: संवाद मञ्चलाई बैठक संचालन, अध्ययन, मूल्यांकन, अनुगमन र छानविन गर्न आवश्यक पर्ने रकम गाउँसभाले विनियोजन गर्नुपर्नेछ । सो विनियोजन बमोजिमको रकम गाउँ कार्यपालिकाले उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।

१२. सूचना, कागजात उपलब्ध गराउनुपर्ने: (१) मञ्चले मागेका कागजात उपलब्ध गराउनु र घुगंगा गाउँपालिका एवं गाउँपालिकाका कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ । यसैगरी मञ्चले संघ र प्रदेशका निकायहरू गैरसरकारी संस्थाहरू विभिन्न सामुदायिक संघ संस्थाहरू, निति क्षेत्र लगाएतका

रोजगार प्रदायक निकायहरूबाट गाउँपालिकासंग सम्बन्धित योजना, कार्यक्रम सम्बन्धि कागजात, सूचना र नितिको जानकारी मञ्चलाई उपलब्ध गराउन माग गर्न सक्नेछ ।

(२) मञ्चको निर्णय अनुसार संयोजक, सदस्यहरू वा कार्यदलले आफ्नो कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित बिषयमा गाउँपालिका भित्र कुनै कार्यस्थल तथा आयोजना स्थलमा भ्रमण गर्नुपूर्व गाउँपालिका गाउँप्रमुखलाई सूचना दिनुपर्ने छ ।

१३. अनुगमन तथा मूल्यांकन: संवाद मञ्चले रोजगार सेवा केन्द्रको कार्य सम्पादनको अनुगमन र रोजगारदाता निकायहरू मार्फत सम्झौता बमोजिमको कार्यहरू भए नभएको अनुगमन गर्नेछ ।

१४. प्रतिवेदन: मञ्चले गरेका कामको बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि निर्धारित गाउँसभा हुनु पूर्व कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ । बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्दा मञ्चले दिएका निर्देशन, राय, परामर्श र सुझाव कार्यान्वयन स्थितिको समीक्षा समेत बार्षिक प्रतिवेदनमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. कार्यविधि संशोधन तथा खारेजी: सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिकाले समितिको कार्यविधि परिवर्तन, परिमार्जन, संशोधन तथा खारेजी गरेमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१६.बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधि

कार्यान्वयनमा कुनै बाधा

अड्काउ परे गाउँकार्यपालिकाले निर्णय गरी फुकाउन सक्नेछ ।

१७.बचाँउ: (१) यस कार्यविधिमा लेखिएका कुरामा यसै बमोजिम र नलेखिएको कुरामा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) यस अघि गाउँपालिकाबाट भए गरेका कामहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूचि १
(दफा ४ खण्ड(ग) सँग सम्वन्धित)
रोजगारदाताहरुको विवरण

क्र:सं	रोजगारदाताको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	व्यवसायको प्रकृती	हाल रोजगारी संख्या	आवश्यक जनशक्ति प्रकृति		कैफियत
						सिप भएको	सिप नभएको	

अनुसूची २
(दफा ४ खण्ड (ड) सँग सम्वन्धित)
रोजगारी माग गर्ने जनशक्तिको विवरण

क्र:सं	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं	शैक्षिक योग्यता	भएको सिप	कुन काम खोजेको	तालिम लिएको भए कुन तालिम	सिप परिक्षण छ/छैन

नोट:- बिषयगत क्षेत्र छुट्याएर फरक फरक तालिका निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूचि ३

(दफा ४ खण्ड (च) सँग सम्बन्धित)

रोजगारी सृजनाका लागि तालिम प्रधान गर्ने तालिम प्रदायक संघ संस्थाहरुको विवरण

क्र:सं	तालिम प्रदायक संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध तालिमहरु र तालिमको अवधि	हाल सम्म सो संस्थाबाट तालिम प्राप्त गरी सकेका व्यक्तिको संख्या	कैफियत

